

EDITORIAL

Compromís renovat

9 d'octubre, tercer aniversari del **Rogle**, compromís valencianiste renovat... Tot nos mou a seguir treballant i seguir complint en els objectius que nos marcarem en el moment de constituir-nos com associació: dependre, conrear tot lo valencià i sobre tot ser una **veu independent** en este mon mercantiliste en el qual casi tot se compra i es ven.

Pareix que fon ahir i ya portem en este **37 numeros** publicats, mes tres extres dels quals nos sentim orgullosos: **Asterich, Decalec del valenciaparlant** (en col·laboració en unes atres entitats) i **Ausias March, home-nage**, tres numeros en els quals hem volgut utilitzar tecniques diverses: la del comic, la del cartell, i ara, en l'ultim, el format classic de la nostra publicació, i tot en l'objectiu d'arribar a mes lectors, per tal de somoure consciencies i, de manera divertida en uns casos, en recomanacions en uns atres i sempre en informació veraç, anar presentant un camí que nos ajude a ser poble i poble en dignitat.

En el tercer aniversari del **Rogle**, nos haguera agradat transmetre que podem escriure en llengua valenciana sense ser discriminats, que el numero de parlants en la nostra llengua augmenta, que "**Canal noi**", la televisió mes manipuladora i partidista, nomes possible en una republica bananera, es plural i veraç, mes encara, que usa el valencià i no el **subnormalisat coent**, eixe que utilisen tambe determinades persones per a elevar el seu estatus social i tractar d'impressionar en un llenguatge artificios i anacronic; nos haguera alegrat tambe celebrar este, el nostre aniversari, comprovant que augmenta el pes especific dels valencians en l'Estat espanyol, que tambe augmenta el respecte cap a nosatres des d'atres arees, cultures i pobles, que la nostra **subordinació claudicant** cesa, que temim politics valencians que se qüestionen "ofrendar nuevas glorias" a canvi de res i que les seues accions son coherents en lo

que diuen...; pero de moment tot aço es ciencia ficció, perque mentres mediocres, panchaplens i autocomplaents siguen els que riguen els destins economics, socials, culturals o politics de la "Comunitat" (¿de flares, monges, veïns, regants...?) les esperances no en son moltes.

Pero nosatres no desmayem i confiem en un canvi, en una **presa de consciencia** de la nostra societat, en un augment de l'autoestima, i per ad això sera necessari que no esperem que vinguen "**rambles**" a regar els nostres "**camps**", ni que acciden-

tades "**costes**" puguen arribar a ser espais de defensa de "**castellanos**" i "**protagonistes de solidaries noticies**"; sera hora de que l'autocomplaent societat que conformem prenga el timo del seu destí i no desaprofite ni balafie el temps i comence a velar seriament per lo propi i per tot allo que pot seguir fent-la genuina, fent-la valenciana.

Per desgracia gogem de "**fonts**" naixcudes a cau de "**moreres**", les aigües terboles de les quals nos confonen quan en realitat son brolladors que breguen, dia a dia, per a fer bo lo que Felip V decretà. Seguint el seu patro, en no massa temps se-

rem castellans de parla i pensament, anglesos de compromís i molt pronte potser chinos mandarins per interes.

¡**Vergonya** i mes vergonya es lo que li cal a la nostra classe dirigent!...i **resistencia**, fins a l'infinit, als qui com a poble nos veem ofegats per disposicions illegals que vulneren el nostre ser i sentir.

Nosatres estem d'aniversari i, encara que la tortada es menuda, **convidem a tots** a que nos lliguen, i a tu a que **reflexions** i, sobre tot, a que **actues**. Si alguns estan a on estan es perque entre tots els hem posat ahi, i si la desvergonya, la sospita o l'incompetencia nos governen ¿de qui es aço culpa?... De moment sigam positius i pensem que, encara que el camí no es facil, res es impossible. **¡Bon 9 d'Octubre!**

ELS FURS .
EL CODIC LLEGISLATIU EN EL QUAL SE SAGELLÀ UN COMPROMIS: LA COHESIO DE LA SOCIETAT VALENCIANA

LA CITA

L'home mai deu llamentarse dels temps en els quals viu, puix no aprofita de res. En canvi, en el seu poder està sempre millorar-los.

Johan W. Goethe

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **COMPROMIS RENOVAT**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- RESENYA: **APLEC AL TOSSAL DEL REI**
- 3
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XXXIV): **PARLEM DE L'ALBOCAT (i II)**
- PATRIMONI VALENCIÀ: **LA TINENÇA DE BENIFASSA**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **INICIACIO A AUSIAS MARCH**
- 4
- PASSATEMS
- RONDALLA: **LA PEDRA TEBEA**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redacció final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

AVIS

Ya que en l'editorial parlem del nostre "compromís renovat" aprofitem per a demanar-li el seu "compromís renovat" de fer fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts.
(I voste demane un "compromís renovat" al de la tenda de fotocopies de no pujar el preu.)

ACTIVITATS CULTURALS OCTUBRE DE 2009

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

LRP (Lo Rat Penat)

C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.

Tel: 963 91 09 92

www.loratpenat.org

IEV (Institut d'Estudis Valencians)

info@iev.org

PJV (Plataforma Jovenil Valencianista)

www.pjvalencianista.org

Rogle: Vore quadro a banda en esta pagina.

8 Oct (dijous)

Actes commemoratius del Dia de la Patria Valenciana organitzats per Lo Rat Penat.

• 21:15 h. **TE DEUM** en el Monasteri d'El Puig.

• 22:00 h. **SOPAR DE SANT DONIS** en el restaurant *Huerto de Santa María* d'El Puig. Preu del tiquet: 30 euros. (35 euros als no socis)

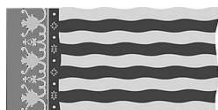
+Info: LRP

9 D'OCTUBRE

DIA NACIONAL VALENCIÀ

A les 12 h,

en la Plaça de l'Ajuntament de Valencia C.

BAIXADA DE LA REAL SENYERA I PROCESSO CIVICA

13 Oct (dimarts) Seu de LRP

Inici de les classes dels

LX CURSOS de Llengua i Cultura Valencianes.

+Info: LRP

14 Oct (dimecres) La Llar, seu de ARV i la PJV, en Alfafar.

Comença el

I CURS DE LLENGUA VALENCIANA

Cada dimecres, de 19 a 20:30 h. s'impartirà un curs de llengua valenciana (Nivell Elemental) en normativa d'El Puig.

El curs conta en el suport acadèmic de l'Institut d'Estudis Valencians.

+Info: IEV, PJV, Rogle.

24 i 31 Oct, i 7 i 14 Nov (dissabtes) Seu de LRP

X CURS d'Iniciació a la Poesia Valenciana (Teoria i Pràctica).

+Info: LRP

24 i 31 Oct, i 7 i 14 Nov (dissabtes) de 10:00 a 13:00 h. Seu de LRP

IV CURS d'Interpretació i Direcció Escènica

Dirigit per Josep Navarro

+Info: LRP

2 Nov (dilluns) Seu de LRP

Inici del

XXVIII CURS de l'Escola de Dances "Maria Teresa Oller"

+Info: LRP

RESENYA

J.M.M.

Aplec al Tossal del Rei

El passat 12 de setembre tingue lloc el I Aplec Valencianista, convocat per la **Cardona Vives**, i que celebrarem en el **Tossal del Rei (Fredes)**, llimit septentrional del nostre Regne.

Prop de **quaranta persones** acodirem a la cita, i al voltant de **huit associacions** valencianes i valencianistes estaven representades pels seus dirigents i/o membres.

La jornada es presentava en moltes provabilitats de **pluja**, i esta feu acte de presència al poc de coronar el cim del **Tossal**. Allí nos ferem la foto de rigor i, encara que era el lloc elegit per a realitzar diferents parlaments, i sobre tot per a poder escoltar-nos tots i totes, no pogué ser perquè el temps desbaratà esta part, la qual es realisà en finalisar el descens i ya en la localitat de **Fredes**.

La majoria dels presents opinaren molt favorablement sobre esta iniciativa i sobre lo interessant de **repetir-la**, per a la qual cosa sera precis començar a treballar i, després d'elegir un atre lloc significatiu de la nostra geografia, organisar eixa **proxima trobada**. Tal volta lo mes interessant fora la necessitat de que aço havia de possibilitar mantindre un contacte mes

assidu, permanent, en l'intencio de coordinar de moure als valencianistes a seguir la forma de fer present el nostre **compromís**. De tots nosatres depen, i el Rogle estara ahí, i allí a on es faça valencianisme sense tuteles, sense directrius alienes al propi concepte doctrinal que haurem de perfilar i que nos ha de moure als valencianistes a seguir en el nostre **compromís**.

La Senyera en la fita que marca la confluència dels tres territoris

sage del valencianisme en la nostra societat.

La **convivència** d'unes hores, que s'inicià en un almorzar en **Sant Mateu**, esperem que done molts i bons fruits. Si fruit dels parages singulars

ALGUNS DELS ASSISTENTS EN EL CIM DEL TOSSAL

de la nostra geografia es un plaer, este resulta incrementat precisament per eixos moments d'encontre en amics i, sobre tot, en persones que estimes, que treballen i lluiten en un objectiu comu, el de conseguir que el **Regne de Valencia** mantinga la seua **personalitat identitaria** i vore-la reconeguda i respectada arreu del mon.

L'iniciativa està en marcha i el compromís quedà sagellat en la localitat de Fredes. Es hora de que **sumem esforços** i fer l'invitacio ampla i generosa per a que el proximo aplec siga mes important en participacio i en consolidar propostes i llinies d'actuacio.

De tots nosatres depen, i el Rogle estara ahí, i allí a on es faça valencianisme sense tuteles, sense directrius alienes al propi concepte doctrinal que haurem de perfilar i que nos ha de moure als valencianistes a seguir en el nostre **compromís**.

Enhorabona als iniciadors i a tots els qui nos trobarem en aquell parage tant significatiu i en aquella comarca present bella que es **La Tinença de Benifassa**.

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de col·laborar en nosatres. Si desiges, no obstant, adquirir un major compromís, pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Ruralcaixa**, es:

3082 1222 81 4622492421

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

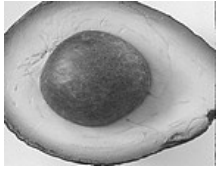
www.rogleconstantillombart.com, **www.cardonavives.com**,
www.enkara.org i **www.pjvalencianista.org**

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat

Telefon: 617 030 370
rogle@rogleconstantillombart.com

Parlem de l'albocat (II)

L'albocat no és una fruita en el sentit coloquial de la paraula, puix que carix dels sabors mínims exigibles, més o menys dolços o àcids, de les fruites comunes i, encara que es tracta d'una vera "fruita fresca", el seu consum l'aparta en general de manera fulminant de les atres. S'inclou en ensalades, picat en sopes, o simplement fet a llenques per damunt d'una rosca de pa torrada, afegint-li un sentiment de sal i suc de llima, o en dos culleradetes de sucre... De qualsevol manera en que es consumisca, l'albocat té una major relació en tot allò que va inclòs en l'accepció de la paraula "menjar", que no en les fruites en general. Ya s'accepta inclús distingir-lo com a "*mantequilla vegetal*". És important recomanar al no iniciat en l'insistència del consum i degustació d'este fruit, puix que és prou normal el seu rebuig la primera vegada que es tasta, especialment per fer-ho en fruites massa verdes (llavors, són immenjables i verament roïnes).

El **valor alimentari** de l'albocat és molt elevat, puix ninguna atra fruita té un percentage de matèria seca més alt (30%); el plàtan el seguix en un 25%. És molt escàs en sucre i no conté fècula de ninguna classe; per contra, la proporció de **proteïnes** és la més alta d'entre totes les fruites fresques (inclòs el plàtan). Té un gran valor nutritiu que està marcat pel 30% de **greixos** i que supera fins a les olives; el seu oli, altament digestiu, no s'encontra fàcilment en uns atres fruits, només en els pinyons. Cent grams de polpa madura suministren a l'organisme 245 calories, sent molt recomanable per a l'alimentació dels menuts. És ric en **sals minerals, ferro i coure**, aixina com en certs àcids orgànics, com el fòlic, i també en vitamines lipo-solubles i en particular en la del sexe (**vitamina E**), per la qual es desprèn la fama adquirida en alguns països latinoamericans, en Mèxic p.e., com a fruit altament "**afrodisiac**".

La difusió, propaganda a tots els nivells, producció i comercialisació d'este fruit incomparable, en Espanya se li deu, sense cap dubte, al fruiter madrileny de productes sub-tropicals per excelència, **Julián Díaz Robledo**, de qui em cap l'honor de contar-me entre els seus amics. Promotor durant tota la seua vida comercial de l'introducció del consum de l'albocat, primer a nivell de restauració, per a arribar a la fi a aconseguir fer-lo popular i que les famílies espanyoles, com ho fan les franceses, angleses o alemanes, el coneguen i el consumixquen en tota normalitat. ¡Que ya és dir!

RESENYA BIBLIOGRAFICA M^A.M.C.

Ahuir, Artur

Iniciacio a Ausias March

Edita: Ajuntament de Valencia, Valencia, 1994

(189 pàgines)

El tema i contingut d'este llibre son els que nos han mogut ha recomanar-lo fent coincidir esta resenya en l'imminent publicacio de l'Extra del Rogle dedicat a **Ausias March** en motiu dels 550 anys de la seua mort.

Com be diu l'autor en el titol, este treball es un breu **estudi introductor** de la figura d'Ausias March que es desenrolla en 12 capituls (vida i obra del poeta, una presentacio i una nota de l'autor). En ells es fa principalment un breu, pero important recorregut pels diferents aspectes i cicles de la poesia ausiasmarquiana.

L'obra es presenta de manera **didactica i amena** i, encara que està dirigida a estudiants preuniversitaris i universitaris, això no es obstacul per a que tambe la seua llectura pugua interessar ad aquelles persones que vullguen adquirir un minim coneiximent d'esta insigne figura de la lliteratura valenciana migeval, que ha segut reconeguda a nivell mundial, traduint-se les seues obres a diferents idiomes.

En l'edicio d'este llibre **Artur Ahuir** va complir en les expectatives que l'administracio local s'havia fixat per a la commemoracio del **Dia de la llengua i Cultura Valencianes**, ara fa quinze anys, donant constancia l'autor en aquell moment del seu compromís en el valencianisme.

PATRIMONI VALENCIÀ
LA TINENÇA DE BENIFASSA

Al nord del Regne, a on confluen les terres de Valencia, d'Arago i de Catalunya, s'esten la **Tinença de Benifassà**, en el **Baix Maestrat**. Esta zona montanyenca es una de les portes d'accés al "**Parc Natural d'Els Ports**", en el qual se poden trobar gran quantitat d'especies tant vegetals com animals. Formen la comarca set pobles, antigament pertanyents al **Monasteri de Santa Maria de Benifassà**; estes poblacions son: **Castell de Cabres, La Pobla de Benifassà** -estes dos contenen en ajuntament-, **El Ballestar, El Boixar, Coracha i Fredes**, que pertanyen al municipi de La Pobla de Benifassà, i **Bel**. Es La Pobla de Benifassà el municipi que detenta la capitalitat administrativa d'esta comarca.

FREDES

La gran diversitat de parages naturals i la riquesa biològica i cultural que oferix esta comarca i els seus voltants, dona peu a realisar tota classe d'activitats relacionades en les excursions i el senderisme als amants de la naturalesa.

Un dels cims més emblemàtics d'esta comarca es el **Tossal del Rei**, el qual, encara que pertany al Regne de Valencia, es precisament el lloc a on es dona la confluència dels tres territoris que antigament conformaren la Corona d'Arago. Te una altura de 1.356 metres i està situat en el si del maçís montanyenc de **Els Ports de Tortosa-Beceite**, este tossal es colindant en els municipis de **Valderrobles** (Terol), **La Senia** (Tarragona) i **La Pobla de Benifassa** (Castello), sent un element orogràfic destacat en el paisatge del Parc Natural.

El millor accés, com ya ho pogueren comprovar els qui participaren en la celebració del "**I Aplec Valencianiste**", organitzat per la **Cardona Vives**, el passat 12 de setembre, se realisa des del poblet de **Fredes**. A l'eixida de la localitat hi ha una pista forestal que conduix fins el **Coll dels Tombadors**, lloc d'encreuament de tres camins. El camí principal continua fins la **Ermita de Sant Miquel d'Espinalva**, des de la qual s'accidix al cim del Tossal, coronant-lo i com a símbol del punt d'encontre que es dels tres territoris indicats hi ha una fita i un mollo de pedra posat pels centres i federacions excursionistes de **Valencia, Arago i Catalunya**.

El terme de **Fredes**, el pintoresc poble des del que s'inicia l'ascensió en la part valenciana al Tossal del Rei, conta en 12,95 km² d'extensió. Està situat a 1.090 metres d'altitud, prop de Els Ports de Morella, i les localitats més properes son El Boixar, El Ballestar i La Pobla de Benifassà. Fredes es tambe conegut per les grans nevades i les baixes temperatures que registra durant l'hivern.

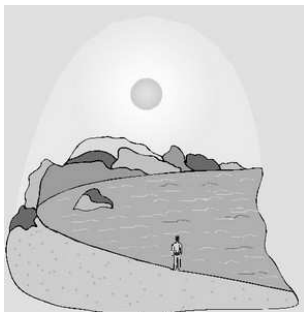
Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solucio a peu de pagina.	1. Existent en el mateix temps que una altra persona o cosa. Pertanyent o relatiu al temps o epoca en que se viu. 2. Que se fa o elabora en casa. 3. Alimentar a un animal ficant-li el menjar en la boca. 4. Sorgiment natural d'aigua que brota de la terra o de la roca. 5. Prosperitat o felicitat humana. En la religio cristiana, cada u dels huit motius que manifestà Jesus per a ser feliç. 6. Poble de l'Horta, famós per la seua rica orchata. 7. Part superior d'una columna. 8. Cosa o fet extraordinari que causen admiracio. 9. Planta que produïx panolles en grans grossos i grocs molt nutritius. Gra d'esta planta. 10. Efecte de menjar en excés. PARAULES VERTICALS: 1. Allo que fan alguns animals, com l'ase o el lleó. En infinitiu. 2. Esvarar-se. Escapar-se una cosa esvariant-se, per exemple, d'entre les mans. Arrastrar-se sobre una superficie suaument.	<table border="0"> <tr> <td>1.</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>E</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>---</td> <td>A</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>P</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>L</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>V</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>---</td> <td>O</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>---</td> <td>A</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>8.</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>A</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>9.</td> <td>---</td> <td>C</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td>10.</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>R</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> <td>---</td> </tr> </table>	1.	---	---	---	E	---	---	---	---	2.	---	A	---	---	---	---	---	---	3.	---	---	---	P	---	---	---	---	4.	---	---	---	L	---	---	---	---	5.	---	---	---	V	---	---	---	---	6.	---	O	---	---	---	---	---	---	7.	---	A	---	---	---	---	---	---	8.	---	---	---	A	---	---	---	---	9.	---	C	---	---	---	---	---	---	10.	---	---	---	R	---	---	---	---
1.	---	---	---	E	---	---	---	---																																																																																				
2.	---	A	---	---	---	---	---	---																																																																																				
3.	---	---	---	P	---	---	---	---																																																																																				
4.	---	---	---	L	---	---	---	---																																																																																				
5.	---	---	---	V	---	---	---	---																																																																																				
6.	---	O	---	---	---	---	---	---																																																																																				
7.	---	A	---	---	---	---	---	---																																																																																				
8.	---	---	---	A	---	---	---	---																																																																																				
9.	---	C	---	---	---	---	---	---																																																																																				
10.	---	---	---	R	---	---	---	---																																																																																				

RONDALLA

M^aA.M.C.

La Pedra tebea

Se conta que quan la gran biblioteca d'Aleixandria es cremà, un llibre es va salvar. Realment no era un llibre valios i va ocórrer que un home pobre, al qual li agradava llegir molt, el pogué comprar per pocs diners.

El llibre no era massa interessant, pero entre les seues fulles hi aparegue una cosa que si que ho era; es tractava d'una lamina de pergamini sobre la qual hi havia escrit un secret fabulos que parlava d'una "Pedra tebea", un talisma que posava a l'abast del seu propietari tot allo que desijara. La Pedra tebea podria trobar-se, segons indicava el pergamini, entre les pedres que hi ha a vora plaja. Tot

lo que s'havia de fer per a trobar-la era passejar per la vora i anar arreplegant les pedres. Si una d'eixes pedres es notava mes calenta al tacte, s'hauria trobat la pedra genuïna. L'home se'n va anar immediatament a sa casa i decidí dedicar una hora cada dia a la busqueda de tal tesor. I cada mati al trenc d'alba arreplegava pedres en la plaja. Quan les agarrava, si sentia que la pedra estava gelada, la llançava a la mar. Esta practica continuà hora darrere d'hora, dia darrere de dia, semana darrere de semana, mes darrere de mes, any darrere d'any. Ell es consolava pensant que aquella practica

resultava molt beneficosa per a la salut alhora que agradable. De fet, passats els anys casi havia oblidat la rao dels seus pa-ssejos matinals per la plaja. Ell fruïa mirant la mar, observant les ones, escoltant a les gavines i arreplegant i llançant les pedres; al remat esta practica s'havia convertit en un habit.

Pero llavors, un mati va succeir que agafà una pedra que pareïa estava tebea a diferencia de les demes, pero tal com l'agarrà en la ma la llançà i sense pedra se quedà; havia tirat la "Pedra tebea" a la mar, i en un segon havia perdut el fabulos tesor que tants anys fea que havia començat a buscar. Ni tan sols se donà conte, puix practicamente no li havia donat temps de comprovar la diferencia.

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio) Abast (a l'): Expressio que significa estar a disposicio de. Està relacionada en el verp abastir-se, que significa proveir-se d'alguna cosa. Fruir/ gojar/ distraure's: Sentir alegria o plaer donada certa situacio, lloc o objecte, o pel fet de trobar-se en compa-	nyia d'una altra o unes altres persones Gavina: Au palmipeda de plumage blanc i cendros, de llargues ales, que viu en les zones costeres i s'alimenta de peixos. Gelada/ gelida/ fresca: S'aplica als cosos que tenen la temperatura baixa. Que produïx al tacte sensacio de fret. Habit/ costum/ us/ practica/ rutina:	Assimilacio d'una accio o situacio feta de forma repetida en el temps. Talisma/ amulet/ fetig: Qualsevol objecte en virtuts magiques. Tebea/ temperada/ templada: Se diu de l'objecte que te una temperatura mija, ni gelada ni calenta.

Solucio: 1. CONTEMPORANEU 2. CASOLA 3. EMPAUPSSAR 4. ULLAL 5. BENAVENTURANÇA 6. ALBORAYA 7. CAPITELL 8. MARAVELLA 9. DACSA 10. FARTERA Verticals: 1. BRAMAR 2. ESMUNYIR-SE

I RECORDA... La nostra primera paraula es **bramar**. El **bram** es la veu del lleó o de l'ase. **A on brama la tonyina** es una frase popular que s'utilisa per a expressar que alguna cosa està molt llunt. La segona paraula es **esmunyir-se**. **Esmunyidiç** es allo que s'esmuny facilment o es propici per a esmunyir-se. Eixemple: *Les tenalles, que estaven brutes de greix, se li han esmunyit*. L'accio i efecte d'esmunyir-se es **esmunyida**. Pertany tambe a la mateixa familia la paraula **munyir/monyir**, que es extraure la llet escorrent la mamella d'un animal, i tambe es una manera concreta de collir olives. La **munyidora** es el recipient en que cau la llet quan se muny i tambe es l'aparat mecanic usat per a munyir. **Munyidor/-ra** es la persona que realisa l'accio de munyir. L'accio i efecte de munyir es **munyida**.